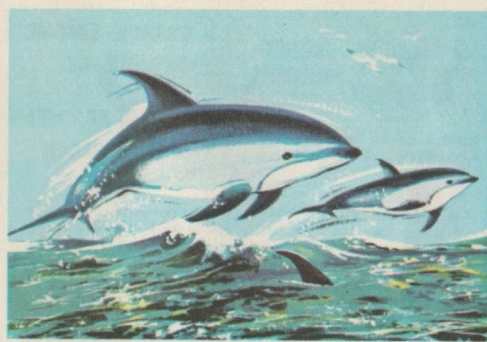

D'étranges bruits se mêlent au déchaînement des tempêtes; les marins angoissés entendent des voix lugubres et plaintives, "c'est le sanglot d'un marin perdu", s'exclament les superstitieux. Ces voix de cauchemar ne proviennent en réalité que de goélands, ces oiseaux qui se jouent des vagues en les rasant par gros temps; ils se montrent capables de courtoisie puisqu'ils déposent aux pieds de la femelle un œillet marin ou un genêt... Les animaux pourraient bien être moins inconscients qu'on ne pense; s'ils n'ont pas les facultés de l'homme, ils peuvent en posséder d'autres qui nous échappent: ils sont doués de phototropisme quand ils recherchent la lumière, de thermotropisme quand ils réagissent à des variations de température, etc... Le cas des dauphins est extrêmement intéressant; les savants leur attribuent une intelligence telle qu'on ne désespère pas de leur apprendre à parler car les sons qu'ils émettent à l'adresse de leurs congénères ressemblent à un langage. Soumis en laboratoire aux recherches des spécialistes, le dauphin semble s'efforcer d'imiter les hommes; mais tous les sons émis par l'animal ne sont pas audibles par nous car ils relèvent de la haute fréquence et nécessitent les secours d'un appareil approprié. Si jamais les efforts des éducateurs aboutissent, un contact étonnant pourrait s'établir pour la première fois entre un animal et un homme, prouesse aussi grande que d'entamer le dialogue avec une autre planète. Le dauphin pourrait, dès lors, guider l'homme à la pêche, repérer les capsules spatiales qui retombent en mer, ramener des formes de vies des grandes profondeurs, nous raconter l'océan son empire. Peut-être nous expliquera-t-il l'énigme des anguilles argentées de nos fleuves: elles remontent le courant jusqu'à la mer et y disparaissent en adoptant l'aspect de poissons des grands fonds aux yeux de phares d'auto. Ces anguilles s'enfoncent-elles dans des profondeurs de 3.000 m et s'y développent-elles pour atteindre selon certains marins, une longueur de 20 à 30 m? Le serpent de mer ne sera-t-il jamais qu'une légende ou, tout comme la baleine, monstre marin bien réel?

Coursiers des dieux - Ainsi les Grecs appelaient-ils les dauphins, cétacés très rapides, de 3 m de long, qui jouissent d'une intelligence telle que les savants tentent de leur apprendre à parler.

Draver der goden - Zo noemen de Grieken de dolfijn, een snel zoogdier dat 3 m lang wordt en zo intelligent dat de geleerden het willen leren spreken.

Poisson-vipère - Faire la lumière à même la bouche pour que la nourriture éblouie s'y plonge... Ce "Chauliodus Sloanei", poisson des profondeurs, a vraiment trouvé la solution la moins fatigante.

Addervis - De verblinde prooi stort zich in de verlichte muil... Deze diepzeevis "Chauliodus Sloanei" houdt er wel het minst vermoeiende systeem op na.

Un fin bec - A quoi peuvent bien servir ces grands yeux puisque ce "Nemichthys scolopaceus" évolue à plusieurs milliers de mètres de fond, dans l'obscurité totale?

Een fijne bek - Waartoe dienen echter die grote ogen, daar de "Nemichthys scolopaceus" duizenden meter diep rondzwemt in totale duisternis?

Baleines diaboliques - "... grandes comme montagnes", disait-on en 1572, à propos des baleines, ces monstres dont on devait apaiser la colère par des jeux.

Duivelse walvissen - "...als bergen zo groot" zegde men in 1572 over de walvissen, en men trachtte ze gunstig te stemmen door spelen in te richten.

Combat sans merci. Bien avant les hommes, le cachalot s'est rendu compte que la vie existe en abondance à plus de 500 m de profondeur. Il y fait ample consommation de calmars géants, mesurant, bras déployés, 16 à 17 m!

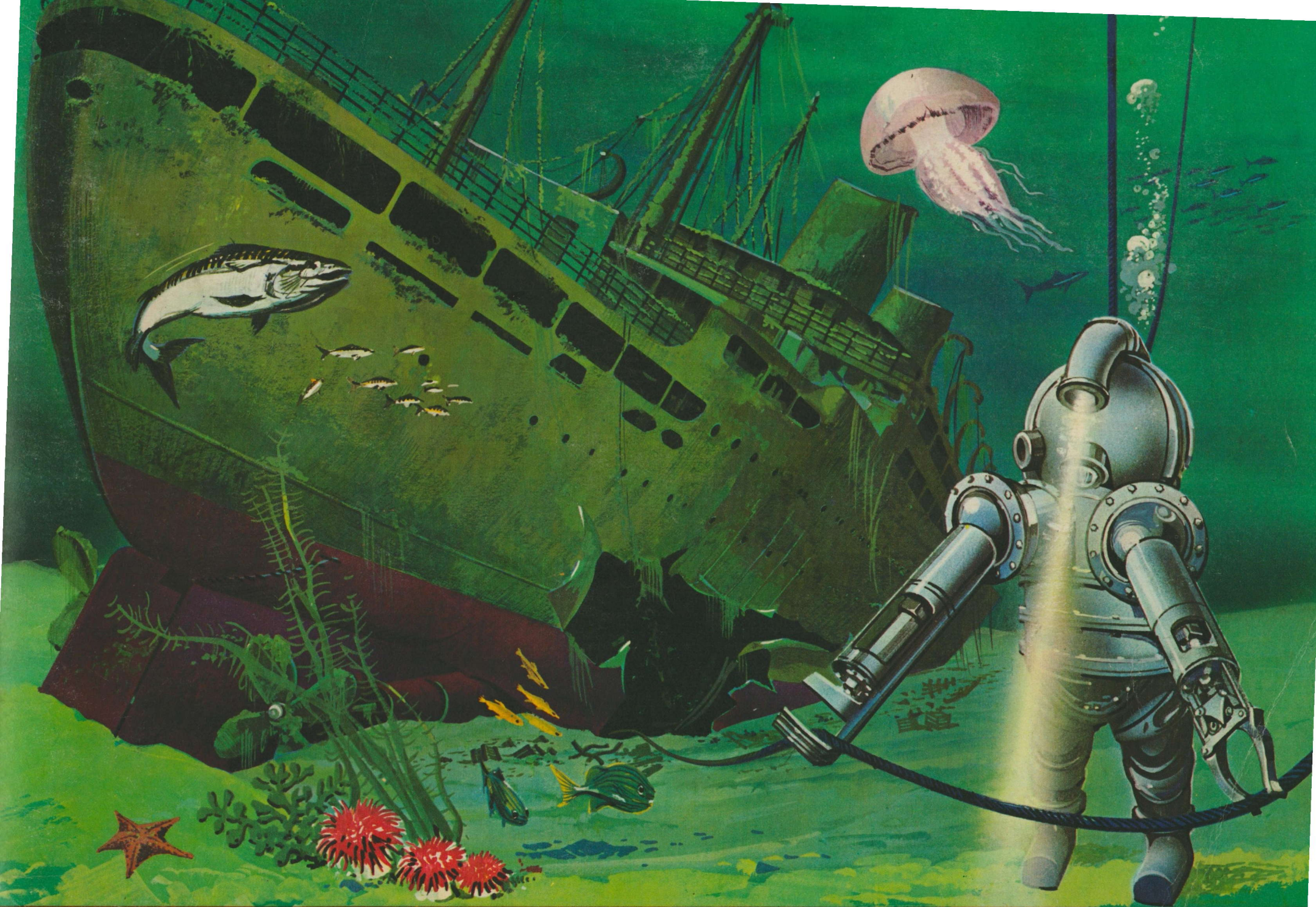
Strijd zonder genade. Lang voor de mens kende de potvis het drukke leven op meer dan 500 m diepte. Hij eet er naar hartelust reuzeninktvisen die met de tentakels uitgestrekt 16 à 17 m breed zijn.

Vreemde geruchten zijn soms te horen te midden van het stormgedruis. Vol angst luisteren de zeelieden naar akelige klagstemmen; hun bijgeloof hoort erin de snik van een verloren zeeman. Maar eigenlijk zijn het schreeuwen van grote zeemeeuwen, die vogels die spelen met de golven en er bij stormweder overheen strijken. Zij tonen zich soms hoffelijk want aan de voeten van het wijfje leggen ze een zeeanjelier of brem... Misschien zijn de dieren helemaal niet zo weinig bewust als men wel denkt. Ook al bezitten ze niet de faculteiten van de mens, toch kunnen zij er bezitten die ons ontgaan: zij bezitten fototropie in hun zoeken naar licht, thermotropie wanneer ze reageren op temperatuurschommelingen, enz... Het geval van de dolfijnen is hoogst boeiend: de geleerden schrijven hun een intelligentie toe welke de mogelijkheid niet uitsluit hun te leren spreken, daar de klanken welke zij thans aan hun soortgenoten richten gelijken op een taal. Wanneer een dolfijn in een laboratorium aan de opzoekingen van specialisten wordt onderworpen, lijkt het wel of hij de mensen wil nadoen. Al de tonen die door het dier worden geuit zijn echter niet te horen, daar sommige tot de hoge frequentie behoren en slechts met behulp van speciale toestellen kunnen worden waargenomen. Indien de pogingen van de opvoeders ooit tot resultaten leidden, zou voor de eerste maal een verbazend contact kunnen ontstaan tussen een mens en een dier, wat even belangrijk is als het aanknopen van een gesprek met een andere planeet. De dolfijn zou dan de mens kunnen leiden bij de visvangst, de ruimtevaartcapsules die in zee vallen kunnen aanwijzen, levensvormen uit de diepe zee tot ons brengen, ons verhalen over zijn rijk de oceaan. Misschien zal hij ons het raadsel kunnen verklaren van de zilverachtige palingen uit onze rivieren: zij gaan tegen de stroming in naar zee en verdwijnen daar terwijl zij er gaan uitzien als de vissen uit de oceandiepte, met ogen als de koplampen van een wagen. Dalen deze palingen tot op 3.000 m diepte en ontwikkelen zij zich daar om 20 à 30 m lang te worden, zoals zeelieden het beweren? Zal de zeeslang steeds tot de legenden blijven behoren of is ze, evenals de walvis, een reëel zeemonster?

Jacques in Repen: een genot. Jacques in tabletten: uitmuntend. Jacques in pakken: verrukkelijk. ...En de Toffees Jacques? Eis ze, ze zijn feestelijk!
Jacques en bâtons: un délice. Jacques en tablettes: exquis. Jacques en paquets: succulent ... et les Toffées Jacques? Exigez-les, c'est vraiment un régal!

la grande énigme des océans
het grote raadsel van de oceanen

JACQUES

presenteert **de OCEANOGRAPHIE**
présente **I' OCEANOGRAPHIE**